

Környezetvédelmi ráfordítások és környezetvédelmi ipar, 2011

A tartalomból

- 1 Összefoglaló
- 1 Környezetvédelmi ráfordítások
- 2 Környezetvédelmi ipar

Összefoglaló

Magyarországon 2011-ben a gazdasági szervezetek környezetvédelmi beruházás formájában 129 milliárd Ft-ot költöttek a környezetszennyezés vagy bármilyen más környeztkárosítás megelőzésére, csökkentésére és megszüntetésére, reálértékben 18%-kal kevesebbet, mint az előző évben. A termelési folyamatokat alapvetően nem változtató, úgynevezett közvetlen környezetvédelmi beruházás a fenti összeg 79%-a volt, míg a termelési folyamatokba beépülő, azokat módosító integrált beruházások 21%-ot tettek ki.

A környezetterhelés csökkentését szolgáló berendezések működtetéséhez rendelhető, szervezetben belüli, folyó ráfordítások értéke 234 milliárd Ft volt, amely összehasonlító áron 4%-kal több az előző évinél. Ebből 48%-kal részesedett a szennyvíz-, 38%-kal a hulladékkezelés, a ráfordítások 4%-a pedig a talaj és a felszín alatti vizek védelmére irányult.

A gazdasági szervezetek 2011-ben a környezetvédelmi szolgáltatásokért külső szolgáltatóknak közel 138 milliárd Ft-ot fizettek ki, reálértékben 10%-kal többet az előző évinél. A teljes összeg 69%-át hulladékkezelésért, 22%-át pedig szennyvízkezelésért fizették.

A levegőt, a vizet és talajt ért környezeti károk mérését, megelőzését, korlátozását, minimalizálást vagy helyrehozását szolgáló környezetvédelmi ipar nettó árbevétele 417 milliárd Ft volt, ennek a 19%-át a külföldi értékesítések tették ki. A környezetvédelmi termékeket előállító vagy ilyen irányú szolgáltatást nyújtó vállalkozások a környezetvédelmi ipari tevékenységükkel összefüggésben összesen 18,5 ezer főt foglalkoztattak.

Környezetvédelmi ráfordítások

A nemzetgazdaság környezetvédelmi beruházásai 2011-ben közel 129 milliárd Ft-ot tettek ki, ennek 79%-a közvetlen, 21%-a pedig úgynevezett folyamatba integrált környezetvédelmi beruházás formájában valósult meg. Az előző évhez képest az összes környezetvédelmi beruházás volumene 18%-kal csökkent. A közvetlen környezetvédelmi beruházások volumene 27%-kal esett vissza, míg az integrált beruházásoké valamivel több, mint másfélszeresére nőtt.

Környezetvédelmi beruházások

1. tábla

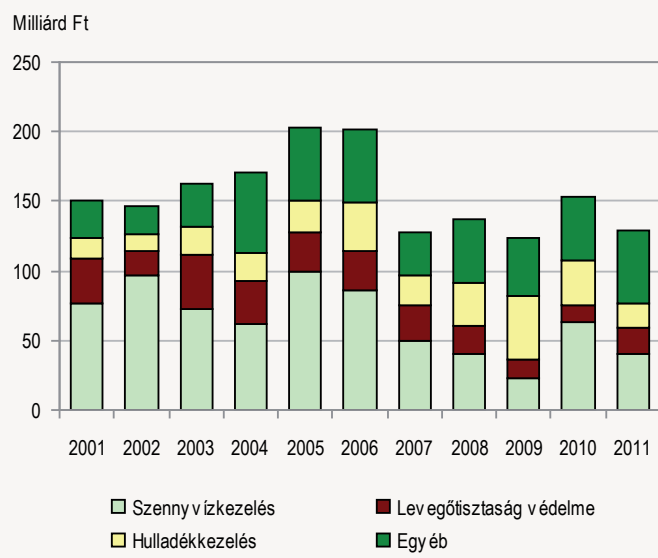
(millió Ft)

Év	Közvetlen	Integrált	Összesen
2007	106 645	21 538	128 183
2008	117 638	19 067	136 704
2009	108 583	15 698	124 281
2010	135 369	17 585	152 953
2011	101 227	27 341	128 568

A megfigyelt időszakban a nemzetgazdaság környezetvédelmi beruházásainak mintegy 31%-át szennyvízkezelésre, 16%-át a talaj és a felszín alatti vizek védelmére, 15%-át a levegőtisztaság védelmére, 14%-át pedig hulladékkezelésre fordították. A zaj és rezgés elleni védelmet szolgáló beruházások 5, míg a táj- és természetvédelmet szolgálók 3%-kal részesedtek a teljes összegből. A **közvetlen környezetvédelmi beruházások** 34%-át a szennyvízkezelés megelőzését, illetve kezelését célzó beruházások tették ki, amelyek aránya csökkent az előző évi 43%-hoz képest. A **folyamatba integrált beruházások** esetében a levegőtisztaság védelmére irányulók 25, a hulladékkezelésre irányulók pedig 22%-ot tettek ki. Alig maradt el ettől a szennyvíz kezelést célzó beruházások részaránya (20%).

1. ábra

Környezetvédelmi beruházások környezeti területek szerint*

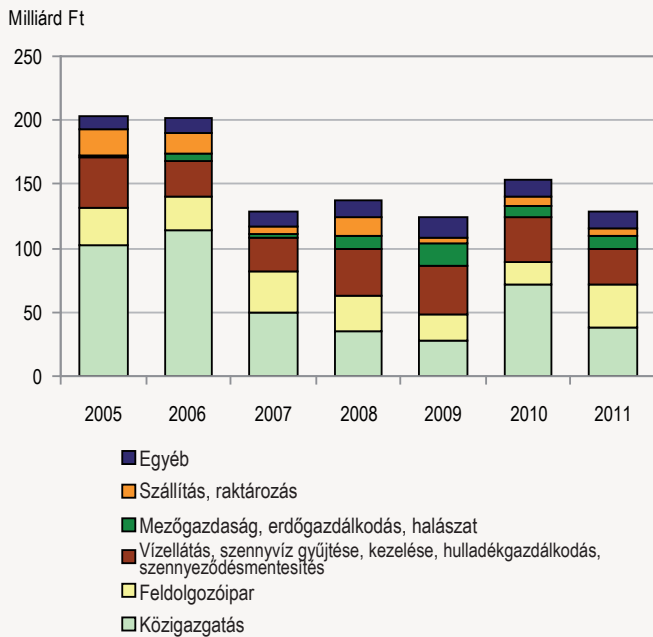
*2001-től 2004-ig TEÁOR 03, 2005-től TEÁOR 08 szerint.

A gazdasági ágak közül a közigazgatásba sorolt gazdasági szervezetek részesedése volt a legjelentősebb: beruházásai 2011-ben az összes környezetvédelmi beruházás 29%-át adták, ami nagymértékű csökkenést jelent az előző évi 47%-os részarányhoz képest. Az összes környezetvédelmi beruházásból 26%-kal a feldolgozóiparba, 22%-kal pedig a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmegelőzés ágba sorolt gazdasági szervezetek részesedtek. A mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat ágakba sorolt gazdasági szervezetek környezetvédelmi beruházásainak részaránya 8% volt.

A feldolgozóipar környezetvédelmi beruházásai reálértékben majdnem duplájára (közel 34 milliárd Ft) nőttek az előző évhez viszonyítva. Az összes közvetlen környezetvédelmi beruházás 21%-át, a folyamatba integrált környezetvédelmi beruházások 45%-át a feldolgozóiparba sorolt gazdasági szervezetek valósították meg.

Környezetvédelmi beruházások gazdasági ágak szerint

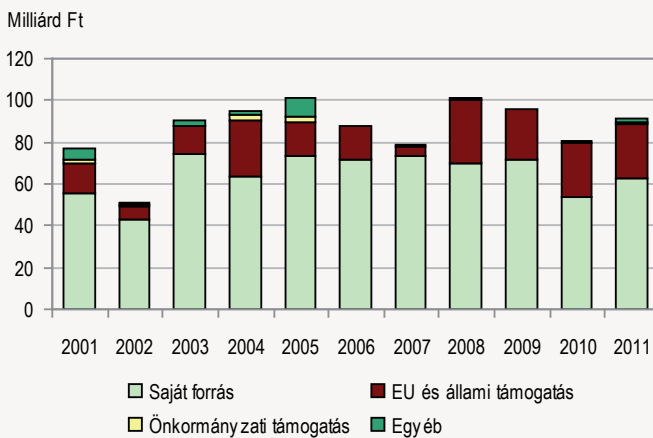
2. ábra

A közigazgatáson kívüli gazdasági szervezetek környezetvédelmi beruházásaik 69%-át valósították meg saját anyagi forrásaik terhére, beruházásaik 16%-át közvetlen állami támogatás, 13%-át pedig EU-támogatás finanszírozta.

3. ábra

Környezetvédelmi beruházások finanszírozás szerint, a közigazgatáson kívüli ágakban*

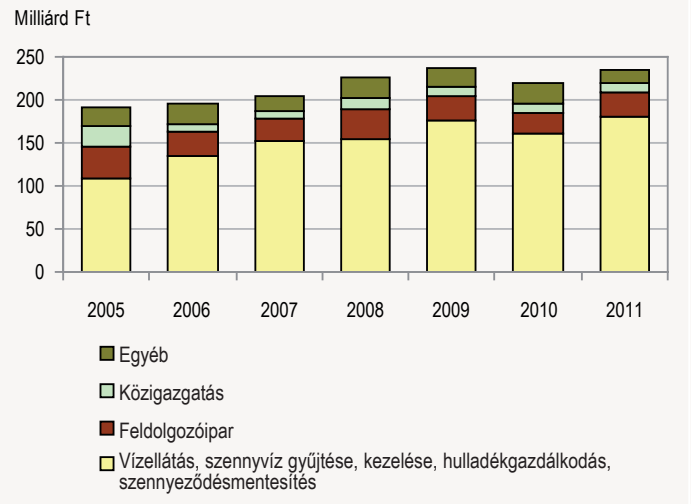
*2001-től 2004-ig TEÁOR 03, 2005-től TEÁOR 08 szerint.

Az összes környezetvédelmi beruházás anyagi-műszaki összetételét vizsgálva a megfigyelt időszakban közel 59%-ot tettek ki az épület-, illetve építmény-beruházások, 34%-ot a gép-, berendezés- vagy járműberuházások, illetve 7%-ot az egyéb beruházások, ideértve a környezetvédelmi beruházás megvalósítása érdekében történő föld- vagy telekvásárlást is. A nemzetgazdaságban a **szervezetten belüli folyó környezetvédelmi ráfordítások** értéke 2011-ben 234 milliárd Ft volt, ami összehasonlítható áron 4%-os növekedést jelent az előző évhez viszonyítva. A szervezetten belüli folyó ráfordításokból 48%-kal részesedett a szennyvíz-, 38%-kal a hulladékkezelés, 4%-a pedig a talaj és a felszín alatti vizek védelmére irányult.

A szervezetten belüli folyó környezetvédelmi ráfordítások 77%-a a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyzedésmentesítés ágba sorolt gazdasági szervezeteknél jelentkezett; ettől jelentősen elmarad még a feldolgozóipar részesedése is, ami az összes szervezetten belüli folyó ráfordítások 12%-át tette ki. Előbbi ág folyó ráfordításainak volumene 2010-hez képest közel 9, utóbbié pedig 10%-kal növekedett.

4. ábra

Szervezetten belüli folyó környezetvédelmi ráfordítások

A gazdasági szervezetek 2011-ben a **környezetvédelmi szolgáltatásokért külső szolgáltatóknak** közel 138 milliárd Ft-ot fizettek ki, ami összehasonlítható áron 10%-os növekedést jelent 2010-hez képest. A környezetvédelmi szolgáltatások ellenértékének 69%-át hulladékkezelésért, 22%-át szennyvízkezelésért fizették. A feldolgozóiparba tartozó gazdasági szervezetek 43 milliárd Ft-ot fordítottak környezetvédelmi szolgáltatásokra, ami a teljes összeg 31%-a. Ezek a szervezetek az összes külső szolgáltatónak fizetett összeg 57%-áért hulladékkezelési, 29%-áért pedig szennyvízkezelési szolgáltatást vásároltak.

Az adatgyűjtésbe bevont, nem környezetvédelmi iparral foglalkozó gazdasági szervezeteknél a környezetvédelemmel összefüggésben 2011-ben 3,4 ezer fő állt alkalmazásban, amely 17%-os csökkenést jelent az előző évhez képest. A korábbi évhez hasonlóan a környezetvédelemmel kapcsolatban foglalkoztatottak közel kétharmadát (65%) szellemi munkakörben alkalmazták.

Környezetvédelmi ipar

Magyarországon 2011-ben – a megfigyelésbe bevont szervezetek adatszolgáltatása alapján¹ – a **környezetvédelmi ipar**ba tartozó gazdasági szervezetek által értékesített termékek és szolgáltatások **nettó árbevételének** értéke 417 milliárd Ft volt, amely 53 milliárd Ft-os, összehasonlítható áron 11%-os növekedést jelent az előző évhez képest.

A környezetvédelmi ipar összes árbevételének 99,5%-a a környezeti szennyezések közvetlen csökkentését szolgáló termékek előállításából és szolgáltatásnyújtásból származott. A környezetszennyezések integrált csökkentését szolgáló technológiák és termékek előállításából származó nettó bevétel pedig valamivel több, mint 2 milliárd Ft volt (0,5%).

A környezetvédelmi ipar exportértékesítése 2011-ben 78 milliárd Ft-ot ért el, ez az összes környezetvédelmi ipari értékesítés 19%-a. Az exportértékesítés az előző évhez viszonyítva valamivel több, mint 9 milliárd Ft-tal, összehasonlítható áron 10%-kal növekedett.

¹A megfigyelésbe bevont szervezetek körének meghatározását lásd a módszertani fejezetben. (A megfigyelési kör évente kismértékben bővül.)

2. tábla

A környezetvédelmi ipari értékesítés értéke

(millió Ft)

Év	Nettó árbevétel	Ebből: exportárbevétel
2007	370 337	73 257
2008	406 278	92 110
2009	355 019	56 250
2010	364 371	68 872
2011	417 308	78 119

A szennyezés közvetlen csökkentésére irányuló szolgáltatások nyújtásából származó mintegy 381 milliárd Ft-os nettó árbevétel – az előző évekhez hasonlóan – jelentősen meghaladta a különböző gépek, berendezések, felszerelések előállításából (26 milliárd Ft) és az építési-szerelési tevékenységből származó (8 milliárd Ft) árbevételt. A szolgáltatásnyújtásból származó nettó árbevétel – összehasonlítva áron számolva – 14%-kal növekedett. A gépek, berendezések, felszerelések előállításából, valamint az építési-szerelési tevékenységből származó nettó árbevétel viszont (a korábbiakhoz hasonlóan) ismét csökkenést (összehasonlítva áron 10, illetve 18%) mutat az előző év azonos adatához viszonyítva.

3. tábla

A közvetlen szennyezéscsökkentési célú termék-előállítás és szolgáltatásnyújtás, nettó árbevétel

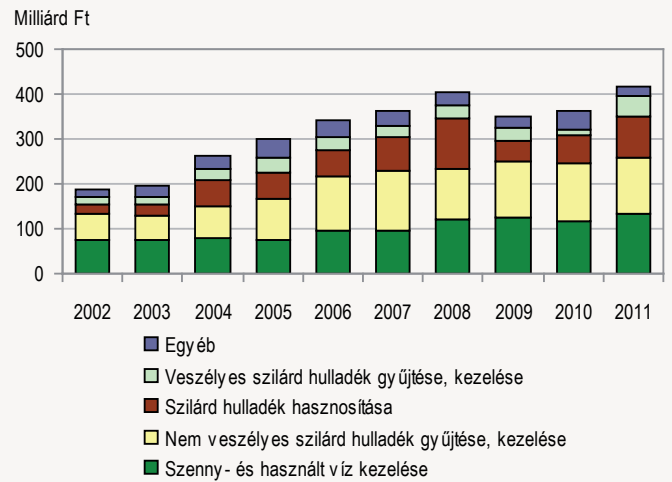
(millió Ft)

Év	Gépek, berendezések, felszerelése előállítása	Szolgáltatásnyújtás	Építési-szerelési tevékenység	Összesen
2007	36 072	313 280	14 201	363 553
2008	51 275	343 793	8 068	403 136
2009	35 509	306 535	10 084	352 128
2010	27 891	324 025	9 499	361 416
2011	25 992	381 224	8 023	415 239

A közvetlen szennyezéscsökkentésre irányuló környezetvédelmi iparon belül a nettó árbevétel szempontjából három környezeti területre irányuló tevékenység emelkedik ki: a szenny- és használt víz kezelésével foglalkozó gazdasági szervezetek 32%-kal, a nem veszélyes szilárd hulladék gyűjtésével, kezelésével és ártalmatlanításával foglalkozók 30%-kal, a szilárd hulladék újrahasznosításával foglalkozók pedig 23%-kal részesedtek az összes közvetlen szennyezéscsökkentésre irányuló környezetvédelmi ipari árbevételből. A szilárd hulladék hasznosításával foglalkozó gazdasági szervezetek adták a környezetvédelmi ipar összes exportárbevételének 72%-át. A szenny- és használt víz kezelésével, valamint a nem veszélyes szilárd hulladék gyűjtésével stb. foglalkozó gazdasági szervezetek exportárbevételének aránya 12% volt 2011-ben.

5. ábra

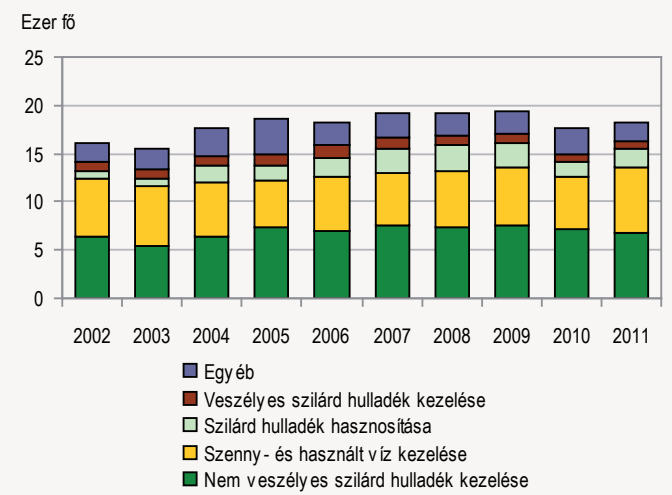
Közvetlen szennyezéscsökkentési célú termék-előállítás és szolgáltatásnyújtás környezeti területek szerint

A gazdasági szervezetek a környezetvédelmi ipari tevékenységgel összefüggésben 2011-ben összesen 18,5 ezer főt foglalkoztattak, mintegy 3,5%-kal többet, mint 2010-ben. A közvetlen szennyezéscsökkentésre irányuló termék-előállításban és szolgáltatásnyújtásban 18,3 ezer fő (a környezetvédelmi iparral összefüggésben foglalkoztatottak 98,8%-a), az integrált szennyezéscsökkentést szolgáló technológiák és termékek előállításában valamivel több, mint 200 fő (1,2%) tevékenykedett.

6. ábra

A közvetlen szennyezéscsökkentéssel összefüggésben foglalkoztatottak száma

A környezetvédelmi ipar meghatározó ágazatait tekintve a hulladékgazdálkodás ágazat közel 178 milliárd Ft nettó árbevételt ért el 2011-ben. Ez elsősorban a nem veszélyes szilárd hulladék gyűjtéséből, kezeléséből és ártalmatlanításából származott (az összes nettó árbevétel 63%-a), emellett szilárd hulladék hasznosításából 34 milliárd Ft, a veszélyes hulladék gyűjtéséből, kezeléséből és ártalmatlanításából pedig 24 milliárd Ft nettó árbevételt realizáltak.

A víztermeléssel, -kezeléssel és -elosztással foglalkozó szervezeteknek környezetvédelmi iparhoz való hozzájárulása elsősorban a szennyvízkezelési tevékenységükből fakadt: 2011-ben az ágazat összes környezetvédelmi iparhoz kapcsolódó nettó árbevételének (72 milliárd Ft) 95%-a származott ebből a tevékenységből.

A szennyvíz gyűjtése, kezelése gazdasági ágazatba sorolt szervezetek környezetvédelmi ipari tevékenységből származó árbevétele a vizsgált

időszakban közel 45 milliárd Ft-ot tett ki, ebből az ágazat szennyvízkezelési tevékenysége 92%-kal, a települési folyékony hulladék gyűjtése, kezelése és ártalmatlanítása 5%-kal részesedett.

A hulladék-nagykereskedelemből 2011-ben közel 53 milliárd Ft árbevétel keletkezett, ennek 93%-a a szilárd hulladék hasznosításából, 6%-a pedig a nem veszélyes szilárd hulladék gyűjtéséből, kezeléséből és ártalmatlanításából származott.

A szennyeződésmegelőzés, egyéb hulladékkezelés gazdasági ágazatba tartozó szervezetek környezetvédelmi ipari nettó árbevétele a vizsgált időszakban 24 milliárd Ft volt, aminek 89%-a a veszélyes szilárd hulladék gyűjtéséhez, kezeléséhez és ártalmatlanításához kapcsolódó tevékenységből adódott.

További információk, adatok (linkek):

[Táblák \(stadat\)](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

gabor.szilagyi@ksh.hu

Telefon: (+36-1) 345-6913

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu